

Sygn. akt II AKa 483/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2023 roku

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Ewa Jethon

Sędziowie: SA Anna Zdziarska

SA Małgorzata Janicz (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Marta Kamińska

przy udziale prokuratora Gabrieli Marczyńskiej-Tomali

po rozpoznaniu na rozprawie 15 lutego 2023 r.

sprawy D. D.

w przedmiocie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z 21 grudnia 2020 r. sygn. akt VIII Ko 74/20

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od Skarbu Państwa na rzecz D. D. kwotę 76 460 (siedemdziesiąt sześć tysięcy czterysta sześćdziesiąt) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą ze stosowania niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze (sygn. akt III K 70/17) w okresie od dnia 10 lipca 2015 r. do dnia 1 września 2015 r.;

2. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 483/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	

1. **CZEŚĆ WSTĘPNA**

1.1. **Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 21 grudnia 2020 r., sygn. VIII Ko 74/20

1.2. **Podmiot wnoszący apelację**

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny – pełnomocnik wnioskodawcy

1.3. **Granice zaskarżenia**

1.1.1. ***Kierunek i zakres zaskarżenia***

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.1.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. **Wnioski**

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

1.5. Ustalenie faktów

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

1.6. Ocena dowodów

1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwiąże o powodach uznania dowodu

<p>1.1.6. Dowody niewuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>		
<p>Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2</p>	<p>Dowód</p>	<p>Zwięźle o powodach niewuwzględnienia dowodu</p>

<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>3.1.</p>	<p>Obraza przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj.:</p>	
<p>1. art. 552 § 4 k.p.k. poprzez błędne i niezasadne przyjęcie, że tymczasowe aresztowanie D. D. w okresie od 18 czerwca 2015 r. do 01 września 2015 r. nie było niewątpliwie niesłuszne w rozumieniu art. 552 § 4 k.p.k., podczas gdy niewątpliwą niesłuszność tymczasowego aresztowania, w razie skazania na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, ustala się nie z punktu widzenia momentu jego zastosowania, ale - zgodnie z utrwalonym i szeroko akceptowanym przez doktrynę i sądy powszechne orzecznictwem Sądu Najwyższego, zapoczątkowanym uchwałą z dnia 15 września 1999r. (I KZP 27/99, publ. OSNKW 1999 nr 11-12, poz. 72, str. 43) - poprzez przyzmat końcowego</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

rozstrzygnięcia w sprawie, w której było zastosowane, albowiem jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w ww. uchwale: „za niewątpliwie niesłuszne, w zasadzie, uznać należy każde tymczasowe aresztowanie oskarżonego (podejrzanego), który ostatecznie (prawomocnie) został: uniewinniony, umorzono w stosunku do niego postępowanie, także warunkowo, sąd odstąpił od wymierzenia kary, nastąpiło skazanie na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, wymierzona została tylko kara niezwiązana z pozbawieniem wolności lub środek karny, a także, gdy wymierzona została kara pozbawienia wolności w wysokości niższej niż okres stosowania tymczasowego aresztowania - w tym ostatnim wypadku problem odszkodowania dotyczy tylko stosowania tymczasowego aresztowania w czasie stanowiącym różnicę między tymi okresami”, a zatem o niewątpliwie niesłusznym charakterze tymczasowego aresztowania stosowanego wobec D. D. niejako przesądza prawomocny wyrok, w którym wnioskodawcy wymierzono jedynie karę pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem, w szczególności w sytuacji, gdy wobec wnioskodawcy nie zachodzą okoliczności wyłączające możliwość dochodzenia zadośćuczynienia z art. 553 § 1 k.p.k.;

2. art. 552 § 4 k.p.k. w zw. z art. 60 § 2 k.k. w zw. z art. 5 ust. 5 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. 1993 Nr 61, poz. 284, dalej jako: Konwencja) poprzez błędne przyjęcie, że skorzystanie przez Sąd rozpoznający

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

sprawę D. D. z instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary i w efekcie wymierzenie mu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania powoduje, że nie można w jego przypadku mówić o niewątpliwie niesłusznym tymczasowym aresztowaniu, albowiem wnioskodawca w czasie orzekania w przedmiocie tymczasowego aresztowania stał pod zarzutem zbrodni, który wówczas został należycie uprawdopodobniony, a zatem - zdaniem Sądu I instancji - tymczasowe aresztowanie nie było niewątpliwie niesłuszne, podczas gdy okoliczność skorzystania przez Sąd (wydający wyrok skazujący wobec D. D.) ze swojego dyskrecyjnego uprawnienia do zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary nie może zostać - w świetle uchwały SN z 15 września 1999r. (I KZP 27/99, publ. OSNKW 1999 nr 11-12, poz. 72, str. 43) - uznana za podstawę stwierdzenia, że tymczasowe aresztowanie było słuszne i zasadne, w szczególności w niniejszej sprawie, albowiem o okolicznościach, które stały się podstawą nadzwyczajnego złagodzenia kary wobec wnioskodawcy (przewóz oleju konopnego z pobudek humanitarnych, jako środka leczniczego dla umierającej matki) wnioskodawca mówił od chwili pierwszego przesłuchania oraz przed Sądem rozpoznającym wniosek o tymczasowe aresztowanie, a więc okoliczności te były wówczas Sądowi znane, a zatem powinny zostać wzięte pod uwagę przy rozpoznaniu wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania, co wzmacnia argumentację za koniecznością

<p>uznania tego tymczasowego aresztowania za niewątpliwie niesłuszne;</p>		
<p>Błędu w ustaleniach faktycznych, który miał wpływ na treść zaskarżonego wyroku polegający na:</p> <p>1. zaniechaniu ustalenia przez Sąd I instancji, że powodem skorzystania przez Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze z instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary w stosunku do D. D. był fakt, iż wnioskodawca pomimo tego, że dopuścił się wewnątrzspółnotowego nabycia oleju konopnego zawierającego THC, to miał on zostać użyty wyłącznie jako środek leczniczy w stosunku do jego umierającej matki M. D., która była wówczas w stanie paliatywnym z uwagi na ciężki przebieg choroby nowotworowej (gruczolakorak trzustki), a okoliczność ta była znana Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze stosującemu tymczasowe aresztowanie, jak również Sądowi Okręgowemu w Jeleniej Górze, który utrzymał w mocy postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wnioskodawcy, skoro zaś motywacja D. D. uzasadniała zastosowanie instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary, winna być również wzięta pod uwagę przy ocenie zasadności zastosowania tymczasowego aresztowania, chociażby przy ocenie przesłanki realnie grożącej mu surowej kary bezwzględnego pozbawienia wolności, w szczególności, że zarówno Prokurator, jak i Sądy znały tę motywację od chwili zatrzymania wnioskodawcy, co oznacza, że Sąd I instancji w niniejszej sprawie winien tę okoliczność uznać za przemawiającą za uznaniem, że tymczasowe aresztowanie było</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

<p>wobec wnioskodawcy oczywiście niesłuszne;</p> <p>2. zaniechaniu ustalenia przez Sąd I instancji zaistnienia w niniejszej sprawie krzywdy po stronie D. D. związanej z zastosowaniem wobec niego tymczasowego aresztowania, pomimo tego, że jej wystąpienie nie budzi żadnych wątpliwości w realiach tej sprawy, a przecież podstawowym zadaniem Sądu w sprawie prowadzonej z wniosku o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie jest ustalenie istnienia krzywdy po stronie wnioskodawcy i jej natężenia.</p>		
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie wniosku D. D. o zadośćuczynienie w całości, tj. poprzez zasądzenie od Skarbu Państwa na jego rzecz tytułem zadośćuczynienia kwoty 114.000,00 zł,</p> <p>ewentualnie,</p> <p>o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwiąże o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		

OKOLICZNOŚCI	PODLEGAJĄCE
UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
4.1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
1.7. <u>Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
1.8. <u>Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zmiana zaskarżonego wyroku SO w Warszawie co do meritum	
Zwięźle o powodach zmiany	
<i>Sąd Apelacyjny zważył co następuje: Apelacja pełnomocnika wnioskodawcy okazała się zasadna, postawione zarzuty ocenić należy jako słuszne, jednak wniosek o zasądzenie na rzecz wnioskodawcy postulowanej kwoty za cały okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie o sygn. akt III K 70/17 Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze , w realiach tej sprawy nie był możliwy do uwzględnienia.</i>	
Na wstępie przypomnieć należy , iż wnioskiem z dnia 08 maja 2020r (data prezentaty) pełnomocnik D. D. wniósł o zasądzenie na rzecz wnioskodawcy kwoty 114 000 zł tytułem naprawienia krzywdy wynikłej z tytułu stosowania wobec D. D. tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze (sygn. Akt	

III K 70/170) . Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 21 XII 2020 r. wniosek w całości oddalił. W wyniku rozpoznania apelacji pełnomocnika wnioskodawcy Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 26 października 2021r utrzymał zaskarżony wyrok w mocy. Od tego wyroku pełnomocnik wnioskodawcy wniósł kasację do Sądu Najwyższego, a Sąd ten wyrokiem z dnia 06 X 2022r (sygn. akt II KK 289/22) uchylił zaskarżony wyrok i sprawę niniejszą przekazał do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie. Koniecznym było więc przeprowadzenie ponownej, rzetelnej kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia. Kontrola ta spowodowała uznanie stawianych orzeczeniu Sądu Okręgowemu w Warszawie zarzutów za słuszne. W tym miejscu zauważyć należy, że przepisy krajowe wskazują wprost w art. 552 k.p.k. podstawy ubiegania się przez oskarżonego, oraz zasądzenia w trybie przepisów karno- procesowych, odszkodowania za poniesioną szkodę i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłe z wykonania względem niego w całości lub w części kary, której nie powinien być ponieść. W paragrafie 4 tego przepisu k.p.k. ustawodawca wskazał, iż odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje także w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania. Wniosek o odszkodowanie czy zadośćuczynienie będzie wobec tego przysługiwał takiemu oskarżonemu, który m inn „został skazany na karę łagodniejszą”. W takiej sytuacji , wobec odpowiedzialności Skarbu Państwa w sprawach takich jak rozpoznawana, na zasadzie ryzyka, nawet zaliczenie okresu rzeczywistego pozbawienia wolności na karę o charakterze innym niż kara pozbawienia wolności nie wyklucza przyznania zadośćuczynienia na podstawie art. 552 par 4 kpk (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lipca 2019r, sygn. akt V KK 104/17). Przenosząc te rozważania o charakterze porządkującym stan faktyczny i prawo krajowe na realia sprawy rozpoznawanej dodać należy, iż wnioskodawca zatrzymany został w dniu 18 czerwca 2015r, zaś środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania stosowany był wobec niego nieprzerwanie do dnia 01 września 2015r. Wnioskodawcy przedstawiono zarzut dokonania zbrodni z art. 55 ust.1 w zw. z art. 55 ust.3 Ustawy z dnia 29 07 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii, który polegał na dokonaniu wewnątrzspółnotowego nabycia środków odurzających w postaci żywicy konopi innych niż włókniste, w łącznej ilości 1225 gram, a następnie przewożenia ich samochodem z Holandii na teren Polski. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze D. D. uznany został za winnego zarzucanego mu

czynu i przy zastosowaniu nadzwyczajnego złagodzenia kary wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zwieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby, oraz karę grzywny w wysokości 180 stawek dziennych po 20 zł jedna stawka. Sąd zaliczył także na poczet orzeczonej kary grzywny okres tymczasowego aresztowania w sprawie (co daje kwotę 3040 złotych). W sprawie tej doszło wobec tego niewątpliwie do skazania na karę łagodniejszą (vide art. 552 par 1 kpk). Powodem powyższego rozstrzygnięcia był fakt, iż Sądy obu instancji uznały, że oskarżony dokonał przestępstwa w sytuacji gdy jego umierająca na raka trzustki matka potrzebowała wspomżenia terapii paliatywnej, służącej zmniejszeniu bólu towarzyszącego tej chorobie. Do takich ustaleń, przyjętych przez Sądy, które uznały za prawdziwą wskazywaną przez oskarżonego motywację działania , doprowadziły zarówno wyjaśnienia oskarżonego jak i dołączona do akt dokumentacja medyczna potwierdzająca stan zdrowia jego matki . Podkreślenia wymaga , że już w trakcie pierwszych wyjaśnień, oskarżony wskazywał na takie właśnie okoliczności dokonania czynu. Wystarczy przytoczyć fragment pisemnych motywów wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze, gdzie Sąd ten wprost wskazuje na cały szereg okoliczności łagodzących, z których każda zaistniała w odniesieniu do oskarżonego wówczas D. D. już na początku postępowania, jednak zasadnicze znaczenie ma fakt sprowadzenia do polski żywic konopi innych niż włókniste „w celu wykorzystania ich w celach leczniczych”, i dalej ”D. D. zamierzał zaordynować te oleje ciężko chorej matce, która cierpiała na nowotwór trzustki”, Sąd też podniósł, iż „oskarżony w toku całego postępowania konsekwentnie przyznawał się do dokonania czynu i składał wiarygodne wyjaśnienia”(vide k 18 -19 pisemnych motywów orzeczenia SO w Jeleniej Górze). Powyższe, w kontekście zarzutów postawionych zaskarżonemu orzeczeniu, rodzi konieczność zbadania, na potrzeby postępowania z wniosku o zadośćuczynienie, całego okresu tymczasowego aresztowania wnioskodawcy, w kontekście oceny ex post jego zasadności i rzecz jasna stawianych rozstrzygnięciu Sądu Okręgowego zarzutów sformułowanych w apelacji pełnomocnika . W tym miejscu przypomnieć należy iż, zarówno zasady ogólne towarzyszące ustalaniu zadośćuczynienia (pkt 2), jak i katalog okoliczności, które powinno się przy tym uwzględniać (pkt 3), to zagadnienia pozostawione kształtowaniu przez orzecznictwo i doktrynę. Jedną z okoliczności, które należy wziąć pod uwagę orzekając

w sprawach o zadośćuczynienie związane, czy też wynikłe z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania jest kwestia właściwego stosowania tego najsurowszego środka zapobiegawczego w okresie czasu gdy był on stosowany, także pod kątem przyszłego zakończenia postępowania. Mówią o tym przepisy krajowe, dość wskazać art. 253 par 1 i 2 kpk, który nakazuje uchylene lub zmianę stosowanego środka zapobiegawczego w sytuacji ustania przyczyn, wskutek których został on zastosowany, lub też jeśli powstaną przyczyny uzasadniające uchylene lub zmianę takiego środka. Dla potrzeb tego postępowania wskazać należy, iż w postępowaniu przygotowawczym, stosowany środek zapobiegawczy może być zmieniony lub uchylony przez prokuratora, wreszcie art. 259 par 2 kpk, gdzie ustawodawca, mając na uwadze ciągłą kontrolę stosowania tymczasowego aresztowania przez organy do dyspozycji których aresztowany przebywa w izolacji, wskazuje, iż tymczasowego aresztowania nie stosuje się, gdy na podstawie okoliczności sprawy można przewidywać, że sąd orzeknie w stosunku do oskarżonego karę pozbawienia wolności z warunkowym zwieszeniem jej wykonania lub karę łagodniejszą. Wskazać należy, że bez wątpienia ograniczenia opisane w art. 259 par 4 kpk nie znajdowały w tej sprawie zastosowania. I wreszcie przepisy i orzecznictwo ETPC, na które słusznie powołał się skarżący, i które na mocy przyjętej przez Polskę Konwencji stały się obowiązujące i nie mogą być przez sądy krajowe pomijane. Już Art., 5 ust. 5 EKOPC wskazuje wprost, że „Każdy, kto został pokrzywdzony przez niezgodne z treścią tego artykułu (art. 5 ust 1-4 Konwencji) zatrzymanie lub aresztowanie, ma prawo do odszkodowania. Trybunał w szeregu orzeczeń podkreślał, że Nie wystarczy, aby pozbawienie wolności było zgodne z prawem krajowym, musi być także **konieczne** w konkretnych okolicznościach. Na pytanie czy przedłużanie tymczasowego aresztowania ponad okres, gdy ewidentnie fakt motywów przywozu marihuany przez wnioskodawcę, został, pozytywnie zweryfikowany przez prokuratora, było „konieczne” odpowiedzieć należy negatywnie. Nie tylko bowiem doszło do pozytywnego zweryfikowania wersji oskarżonego, ale i to pozytywne zweryfikowanie spowodowało wydanie w przyszłości wyroku gdzie orzeczono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (vide wyrok Hilda Hafseinsdottir v Irlandii- z dnia 08 06 2004r, skarga nr 40905/98). Także zaliczenie tymczasowego aresztowania na poczet wymierzonej kary nie znosi uprzedniego naruszenia art. 5 ust 3 ,

jeśli czas aresztowania przekraczał miarę "rozsądku" w rozumieniu art. 5 ust 3 Konwencji. (vide m.inn. wyrok w sprawie Ari i Sen v Turcji, z dnia 02.10.2007r, w sprawie Guvec p Turcji z dnia 20 01 2009r). Zaliczenie okresu niesłusznego tymczasowego aresztowania na poczet orzeczonej kary nie może stanowić realizacji przysługującego na podstawie art. 5 ust. 5 EKPC prawa, w sytuacji , gdy decyzję o takim zaliczeniu sąd podejmuje w sposób automatyczny, bez zbadania rozmiaru szkody poniesionej przez osobę pozbawioną wolności i możliwości jej kompensacji w ten sposób (vide wyrok ETPC z dnia 10 05 2011r Włochy v Polsce, skarga 33475/08). Dodać należy, że odszkodowanie przewidziane w art. 5 ust 5 EKPC to pojęcie autonomiczne, które obok odszkodowania obejmuje także naprawienie szkody niemajątkowej czyli zadośćuczynienie (vide wyrok ETPC z dnia 10 11 2015r Sakahyan v Armenii, skarga nr 66256/11, wyrok z dnia 15 03 2018r , Teymurazyan v Armenii, skarga nr 17521/09). Z orzecznictwa ETPC wynika ponadto, iż sama długość stosowania tymczasowego aresztowania musi być zawsze oceniana w warunkach konkretnej sprawy, przez co niekiedy relatywnie krótki czas aresztowania, jak w sprawie aktualnie rozpoznawanej, okazuje się pozostawać w kolizji ze standardem określonym w art. 5 ust 3 (np. w sprawie Belchev v Bułgarii, wyrok z dnia 08 04 2004r). I tu podkreślić należy, iż naruszenie Konwencji najczęściej ma miejsce w sytuacji decyzji o przedłużeniu tymczasowego aresztowania, czy też w sytuacji orzekania o tymczasowym aresztowaniu w sytuacji rozpoznawania wniosków o jego uchylenie, przyjmuje się bowiem, iż w dacie zastosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego ocena tej decyzji następuje zwykle przez pryzmat wystarczających podstaw faktycznych i prawnych i braku realnej możliwości weryfikacji tych podstaw, z uwagi na wczesną fazę postępowania. Przedłużanie detencji usprawiedliwione jest tylko wówczas, gdy nadal istnieją pierwotne okoliczności, które spowodowały zatrzymanie podejrzanego, a nadto nie było możliwe jego uwolnienie pomimo ciężącego na nim oskarżenia. (vide wyrok z dnia 27 06 1968r Neumeister p Austrii). Na marginesie tych rozważań przypomnieć należy, w kontekście rozpoznawanej sprawy, gdzie należy ocenić kwestię zasadności i legalności stosowania tymczasowego aresztowania wobec wnioskodawcy pod kontem stwierdzenia jego „niewątpliwej niesłuszności”, iż z orzecznictwa Trybunału wynika, że art. 5 ust 4 gwarantuje także kontrolę następczą, aktualną już

po uwolnieniu oskarżonego (vide wyrok z dnia 01 06 2006r w sprawie Bednov v Rosji). Przenosząc te rozważania na grunt sprawy niniejszej wskazać należy, iż po raz pierwszy wiarygodna informacja o chorobie M. D. została wykazana przez obrońcę E. i D. D. poprzez dołączenie kserokopii kart informacyjnych z pobytu w szpitalu (...). D. do zażaleń na postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania (k. 675-676, 703-704, t. IV). Ale ta sama dokumentacja została dołączona do wniosku obrońcy z 26 czerwca 2015 r. (wpłynął do prokuratury 29 czerwca 2015 r.) o przesłuchanie M. D. w trybie art. 316 § 3 k.p.k. (k. 722-724, t. IV), pismem z 10 lipca 2015 r. prokurator poparł przedmiotowy wniosek . Z powyższego wynika, iż w dacie 10 lipca 2015r prokurator zapoznał się z dokumentacją medyczną matki oskarżonego, wobec tego biorąc pod uwagę całokształt wcześniejszych rozważań, uznać należy, iż przyczyna która stała u podstaw dalszych rozstrzygnięć, w tym treści wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze, została udokumentowana, była też znana organom procesowym, które decydowały o dalszym pozbawieniu wolności D. D., a które to organy nie podjęły w konsekwencji decyzji co do ewentualnej zmiany środka zapobiegawczego na wolnościowy. W ocenie Sądu Apelacyjnego, nie ma przy tym znaczenia, iż niedługo po tym orzekł w sprawie Sąd Okręgowy, który badał zażalenie na zastosowanie tymczasowego aresztowania, skoro środek ten mógł być zmieniony już 10 lipca 2015r. Powyższe wskazuje, że od tej daty stosowanie środka zapobiegawczego w stosunku do wnioskodawcy nie było „konieczne” w rozumieniu przepisów EKOPC, ani zasadne w rozumieniu przepisów krajowych, co rodzi odpowiedzialność, podkreślić należy, na zasadzie ryzyka, Skarbu Państwa, oraz konieczność częściowego uwzględnienia wniosku pełnomocnika. W tym miejscu przypomnieć należy, iż nawet w przypadku zaliczenia okresu zatrzymania i tymczasowego aresztowania na poczet kary, sąd jest obligowany badać, czy wniosek o odszkodowanie i zadośćuczynienie nie jest jednak zasadny, jako że fakt zaliczenia tych okresów na poczet kary, nie wyłącza odpowiedzialności Skarbu Państwa (vide wyrok SA w Szczecinie z dnia 15 XI 2019r, II AKa 165/19). „O ile fakt zaliczenia wnioskodawcy okresu tymczasowego aresztowania na poczet orzeczonej kary grzywny nie spowodował automatycznego pozbawienia możliwości dochodzenia przez wnioskodawcę swoich roszczeń w postaci zadośćuczynienia, gdyż nie kompensował wszystkich jego krzywd, o tyle stanowił jednak częściową

niefinansową, faktyczną rekompensatę pozbawienia wolności, która winna zostać wzięta pod uwagę przy ustalaniu kwoty zadośćuczynienia (podobnie Wyrok SA w Warszawie z dnia 25 03 2019r, II AKa 241/18). Ustalając kwotę przyznanego zadośćuczynienia sąd skłonił się do uwzględnienia szczególnych okoliczności towarzyszących pozbawieniu wolności wnioskodawcy, które winny znaleźć odzwierciedlenie w przyznanej kwocie. Pozbawienie wolności wnioskodawcy w okresie od 10 lipca 2015r do 01 września 2015r , zakończone zwolnieniem z uwagi na śmierć matki w dniu 01 września 2015r, spowodowało olbrzymie cierpienie D. D., który będąc świadomym terminalnego stanu zdrowia matki, nie mógł jej w żaden sposób świadczyć pomocy (przypomnieć należy, iż zatrzymany został wraz z żoną), i zwyczajnie towarzyszyć matce w tych najtrudniejszych chwilach życia, nie mógł wreszcie być obecny przy jej śmierci. Pozostałe okoliczności, na które słusznie wskazuje skarżący , są jedynie nikłym uzupełnieniem tej największej krzywdy. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku, będąc świadomym wysokości przyznanego zadośćuczynienia, które obiektywnie (1500 zł za jeden dzień pozbawienia wolności) uznać należy za wysokie, jednak w okolicznościach tej sprawy jest ono z pewnością zadośćuczynieniem odpowiednim i zarazem koniecznym.

1.9. <i>Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>		
1.1.7. <i>Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i>		
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
1.10. <u>Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności

7. PODPIS
Ewa Jethon Anna Zdziarska Małgorzata Janicz

1.11. <u>Granice zaskarżenia</u>	
Kolejny numer załącznika	1

Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik wnioskodawcy		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Oddalenie wniosku w całości		
<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej		

	orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana